

Saako viranomaiselta apua sisäilmaongelmissa?

Anna Saarinen

Helsingin kaupungin ympäristökeskus

Ympäristökeskus terveydensuojeluviranomaisena

Helsingissä ympäristölautakunta on terveydensuojeluviranomainen.

Käytännön valvontatyön tekee ympäristökeskus.

Ympäristökeskuksen asuinympäristövalvonnassa on johtava ympäristötarkastaja, 13 ympäristötarkastajaa, yksi tutkimusavustaja.

Viranomaisen rooli ja toimivalta

Tarkastuksia tehdään terveyshaittaepäilyjen perusteella tai oma-aloitteisena valvontana, ei esimerkiksi asuntokauppaa varten.

Viranomainen ei ole konsultti, eikä tee laajoja kuntokartoitus -tyyppisiä selvityksiä tai korjaussuunnitelmia.

Tavoitteena ratkaista aiheuttavatko olosuhteet tiloissa terveyshaittaa vai ei!

Viranomaisen rooli ja toimivalta

Toimintaa ohjaa lainsäädäntö, kuten

- Terveydensuojelulaki (763/94)
- Terveydensuojeluasetus (1280/1994)
- Hallintolaki (434/2003)
- Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)

Asumisterveysohje

- Sosiaali- ja terveysministeriön oppaita (2003:1)

Milloin tehdään tarkastus?

- **Toimenpidepyynnöt**
    → asukas, muut tahot
- **Ilmoitukset**
    → toiminnanharjoittaja
- **Lausunnot**
    → suunnittelija, muut tahot
- **Suunnitelmallinen valvonta**
    → viranomainen

Mitä tarkastuksella tapahtuu?

Tavoite

- Selvittää aiheuttavatko tilan olosuhteet terveystahetta
- Arvioida, soveltuvatko tilat käyttötarkoitukseen

Tarkastus

- Haastatellaan asukkaita/käyttäjiä/isännöitsijää
- Aistinvarainen arvio
- Yksinkertaisia mittauksia

Lisäselvitykset

- Tarvittaessa tarkempia mittauksia ja/tai selvityksiä

Mitä tarkastuksen jälkeen seuraa?

Pöytäkirja

- Postitetaan asianosaisille, pääasiassa julkisia
- Mikäli terveyshaittaa ei todettu, eikä asia anna aihetta lisäselvitysten tekemiseen → asian käsittely loppuu

Mitä tarkastuksen jälkeen seuraa?

Pöytäkirja

- Postitetaan asianosaisille, pääasiassa julkisia
- Mikäli terveyshaitta todettu → korjauskehotus

Valtaosa terveyshaitoista saadaan näin korjattua!

Mitä tarkastuksen jälkeen seuraa?

Pöytäkirja

- Postitetaan asianosaisille, pääasiassa julkisia
- Mikäli terveyshaitta todettu → korjauskehotus

Kuuleminen + korjausmääräys

- Tarvittaessa asia ympäristölautakunnan ratkaistavaksi

Pakkotoimet

- Tilan käytön kieltäminen tai rajoittaminen
- Uhkasakko

Paljonko maksaa?

Helsingissä valituksiin liittyvät tarkastukset ovat maksuttomia.

Mittaukset, näytteenotot, tutkimukset yms. maksaa kiinteistön omistaja.

Ilmoitukset ja suunnitelmalliset tarkastukset maksaa toiminnanharjoittaja.

Ilmanvaihto ei ole riittävä

Miksi?

- Poistoventtiilit ovat likaiset ja/tai korvausilmaventtiilit ovat kiinni → asukas/käyttäjä puhdistaa
- Ilmanvaihtokoje on epäkunnossa → kiinteistö korjaa
- 20 oppilaalle suunnitellussa luokkatilassa on 28 oppilasta → parannetaan iv:tä tai vähennetään oppilaita

Home-/kosteusvaurio?

- Suihkunurkkauksessa on homepilkkuja seinäpinnoitteen päällä → syy poistettava, asukas/käyttäjä puhdistaa
- Lattiakaivot on väärin asennettu, kosteutta pääsee rakenteisiin → kiinteistö korjaa
- Katto vuotaa ja vettä valuu rakenteisiin → kiinteistö korjaa

Lämpötila

- Asukas palelee, sisäilman lämpötila oleskeluvyöhykkeellä +23 °C → lisää vaatetta
- Kylmä seinäpinta, kaapin ja seinän väliin tiivistyy kosteutta, josta aiheutuu mikrobikasvustoa → kiinteistö korjaa
- Asukas palelee, isot ikkunapinnat ja koneellinen tuloilma
→ operatiivinen lämpötila ja vetoisuus mitattavissa
→ jos ohjearvon alitus, kiinteistö korjaa

Tyypillisimmät ongelmat

- puutteet ilmanvaihdossa
- kosteus- ja homevauriot
- tilojen kasvaneet käyttäjämäärät
- siivoustason heikkeneminen

Terveyshaitta = Terveydensuojelulain tarkoittama terveyshaitta

”Terveyshaitalla tarkoitetaan ihmisessä todettavaa sairautta, muuta terveydenhäiriötä tai sellaisen tekijän tai olosuhteen esiintymistä, joka voi vähentää väestön tai yksilön elinympäristön terveellisyyttä.”

Saako viranomaiselta apua sisäilmaongelmissa?

Kyllä saa.